

هنر و فرهنگ

در

نظام تعلیم و تربیت

(با تأکید بر دوره اول متوسطه)

دکتر آهنگه صدر

دانش آموخته دکتری مطالعات برنامه درسی دانشگاه خوارزمی

۱۴۰۰

سرشناسه	مجله امنه، ۱۳۶۰
عنوان و نام پدیدآور	هنر و فرهنگ در نظام تعلیم و تربیت (با تاکید بر دوره اول متوسطه) / (امنه صدر)
مشخصات نشر	کرمانشاه: پارسی نامه، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	ک، ۱۲۴ص؛ ۲۱×۵/۱۴/۵۵
شابک	۲۵۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۷۳۰۳-۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۰۱] - ۱۲۴
موضوع	آموزش و پرورش چند فرهنگی -- ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	Multicultural education -- Curricula -- Iran
موضوع	هنر -- ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	Art -- Iran -- Curricula
موضوع	آموزش متوسطه -- ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	Education, Secondary-- Curricula--Iran
رده بندی کنگره	LC۱۰۹۹/۵
رده بندی دیویی	۳۷۰/۱۱۷۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۶۶۵۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

انتشارات پارسی نامه

هنر و فرهنگ در نظام تعلیم و تربیت

(با تأکید بر دوره اول متوسطه)

نویسنده: دکتر آمنه صدر

چاپ: پارسی نامه - ۱۴۰۰ - اول

قطع: رقعی ۱۳۲ صفحه

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۳۰۳-۵-۵

parsiname1396@gmail.com

پیشگفتار

یکی از چالش‌های موجود در نظام تعلیم و تربیت کشور، کارکرد نظام آموزشی در تربیت مؤثر و همه‌جانبه‌ی انسان است، یکی از وجوه این تربیت، تربیت هنری و فرهنگی و توجه به فرهنگ‌های مختلف و آثار هنری برخاسته از آن‌ها در برنامه‌های درسی است. تربیت هنری به عنوان یک رویکرد توانمند و با تکیه بر مجموعه‌ای از شناخت‌ها، نگرش‌ها و احساسات به صورت هماهنگ، می‌تواند با تأکید بر ابعاد مختلف وجودی انسان (اجتماعی، فرهنگی و...) و با پشتیبانی شناختی - عاطفی با مجموعه‌ای از اهداف، غایت‌ها و جهت‌گیری‌های نظام آموزشی همراه شود. اما در شرایط موجود و حاکم بر نظام آموزش و پرورش ایران، سیطره و حاکمیت یک برنامه درسی عام و همگانی که اصولاً نسبت به تفاوت‌ها و تنوعات ذاتی جامعه ایران خنثی و بی‌تفاوت است، بیش از هر چیز با مقتضیات و واقعیات عینی و تاریخی این جامعه در تعارض است.

بنابراین با توجه به ساختار متمرکز نظام آموزش و پرورش و توجه ناکافی به هنرها و فرهنگ‌های مختلف در برنامه درسی مدارس و کتب درسی، ضرورت دارد توجه به تنوع فرهنگی و هنری به عنوان یک اولویت در دستور کار متولیان نظام

تعلیم و تربیت قرار گیرد. در واقع، تنوع و تکثر جامعه ایران در ابعاد مختلف قومی، نژادی و فرهنگی مستلزم آن است که به نحوی شایسته و مقتضی در برنامه‌های درسی و آموزشی مورد توجه قرار بگیرد. از این رو، وجود یک برنامه درسی چند فرهنگی حساس و پاسخگو نسبت به تفاوت‌های فرهنگی و قومیتی در نظام آموزشی ایران به عنوان یک حوزه مغفول و غایب مطرح است که می‌تواند عامل مهم تثبیت و تشدید بسیاری از شکاف‌ها و بحران‌های اجتماعی، فرهنگی و هویتی در کشور گردد (امینی، ۱۳۹۱). هر چند که در سنوات اخیر در راستای توجه به این مهم کتاب‌هایی طراحی و تدوین شده‌اند اما کافی نیست و باید در یک بستر و دامنه گسترده در کل کشور برای توجه به مسائل هنری و فرهنگی برنامه‌ریزی دقیق و اصولی صورت گیرد.

در بین کتاب‌های درسی در نظام آموزشی ایران، کتاب فرهنگ و هنر در دوره متوسطه اول از جمله کتاب‌های است که مطابق با اسناد بالادستی در راستای توجه به مسائل هنری و فرهنگی و در کل برنامه درسی چند فرهنگی طراحی و تدوین شده است. در هر صورت، توجه به تنوع فرهنگی در نظام آموزشی با محوریت درس هنر، دانش‌آموزان را از یک پنجره و یک آینه برخوردار می‌کند. پنجره‌ای برای نگرستن به واقعیت‌ها، تجارب، داستان‌ها و خاطرات دیگران و آینه‌ای که بازتابنده هویت فرهنگی دانش‌آموز و جامعه‌ای است که او به آن تعلق دارد. توجه به این مهم در برنامه درسی هنر (یعنی موضوعیت قائل شدن برای تربیت چندفرهنگی دانش‌آموزان)، دانش‌آموزان را به برقراری ارتباط با فرهنگ‌های مختلف تشویق می‌کند و اشتراک‌های میان میراث فرهنگ‌های مختلف را برای آن‌ها آشکار می‌سازد (عبدلی سلطان احمدی و صادقی، ۱۳۹۴).

به هر حال، تنوع فرهنگی، یک حقیقت عموماً پذیرفته شده است. درک فرهنگ‌های دیگر قطعاً مهم است و این درک به برقراری ثبات در جامعه می‌انجامد.